Je, kipimo cha uchunguzi wa saratani ni nini?

Vipimo vya uchunguzi wa saratani vinaweza kuonyesha dalili za mapema za saratani. Vipimo vinaweza pia kuonyesha mabadiliko kwenye seli au kuona maambukizi katika mwili wako ambayo yanaweza kusababisha saratani katika siku zijazo.

Serikali ya Australia inatoa programu tatu za kitaifa za uchunguzi wa saratani ili kupata dalili za mapema za saratani ya utumbo, matiti na shingo ya kizazi. Ikiwa saratani itagunduliwa katika hatua ya mapema, uwezekano wa kuishi ni mkubwa.

Programu za uchunguzi wa saratani ni bureikiwa una kadi ya Medicare ya kijani au ya buluu. Iwapo huna kadi ya Medicare, zungumza na daktari wako kuhusu gharama ya vipimo.

Vipimo vya uchunguzi wa saratani vinaweza kuokoa maisha yako.

Ikiwa ungependa habari zaidi kuhusu uchunguzi wa utumbo, matiti au saratani ya mlango wa kizazi, tembelea

- cancersa.org.au
- breastscreen.sa.gov.au
- wellbeingsa.sa.gov.au/cervicalscreening

Ikiwa unahitaji msaada baada ya kugunduliwa na saratani, pigia simu **Cancer Council SA** kwa **13 11 20**.

Rasilimali hii imetengenezwa na Wellbeing SA, BreastScreen SA na Cancer Council SA.

Rasilimali hiyo ilitengenezwa kwa mara ya kwanza mnamo 2017 wakati wa Mradi wa Mabalozi wa Uchunguzi wa Saratani ya Wanawake wa CALD.

Government of South Australia
Wellbeing SA

BreastScreen SA

phn COUNTRY SA
An Australian Government Initiative

Cancer Council SA

Kwa habari za bure* na za siri na usaidizi kuhusu saratani, Jumatatu hadi Ijumaa saa 3.00 asubuhi - 11.00 jioni (9am-5pm):

- pigia simu Cancer Council **13 11 20**
- zungumza kwenye mtandao **cancersa.org.au**
- tume barua pepe kwa **askanurse@cancersa.org.au**

Huduma ya bure* ya ukalimani inapatikana kwenye **131 450.**

*Gharama ya simu ya eneo

Ilikaguliwa katika Desemba 2022

Swahili | Kiswahili

Cancer Council SA

Uchunguzi wa saratani

Jinsi ya kupata saratani mapema

Utambuzi wa mapema wa saratani

Taarifa na msaada

13 11 20

cancersa.org.au

Uchunguzi wa saratani ya matumbo

Saratani ya utumbo mara nyingi hukua bila dalili zozote. Ikiwa saratani ya tumbo itagunduliwa katika hatua za mwanzo, uwezekano wa kuishi ni mkubwa.

Uchunguzi wa saratani ya matumbo unahusisha kukamilisha Uchunguzi wa Kipimo cha Damu ya Kinyesi (FOBT). FOBT hutafuta damu kwenye kinyesi chako ambayo haiwezi kuonekana. Ikiwa damu inapatikana, unaweza kuhitaji uchunguzi zaidi ili kupata sababu ya damu.

Kila baada ya miaka miwili Mpango wa Kitaifa wa Uchunguzi wa Saratani ya Utumbo utatuma vifaa vya FOBT kwa njia ya posta bila malipo kwa Waaustralia wote walio na umri wa miaka 50-74.

Cancer Council SA inakupendekeza:

- Ushiriki katika uchunguzi wa saratani ya tumbo kila baada ya miaka miwili ikiwa una umri wa miaka 50 au zaidi.
- Muone daktari wako kama una dalili. Dalili ni pamoja na kutokwa na damu kwenye puru yako, kuona damu kwenye choo au kwenye karatasi ya choo baada ya kutoa matumbo yako, au kuvimbiwa bila sababu au kuhara.
- Muone daktari wako ikiwa una historia ya familia ya saratani ya matumbo.

Iwapo una umri wa miaka 50 hadi 74 ni muhimu ukamilishe na kurudisha kifurushi chako cha FOBT kitakapofika kwa njia ya posta kutoka kwa Mpango wa Kitaifa wa Uchunguzi wa Saratani ya Utumbo.

Tembelea **ncsr.gov.au** au piga simu Rejesta ya Kitaifa ya Uchunguzi wa Saratani kwenye **1800 627 701** kwa:

- kufahamu ni lini Mpango wa Kitaifa wa Uchunguzi wa Saratani ya Utumbo utakutumia vifaa vya bure vya FOBT
- kuomba kupata kipimo kingine ikiwa umepoteza au kuharibu kifaa chako cha FOBT, au ikiwa muda wake umeisha
- kupakua rasilimali zaidi katika lugha yako.

Uchunguzi wa saratani ya matiti

Saratani ya matiti inaweza kuendeleza bila dalili zinazoonekana. Ikiwa saratani ya matiti itagunduliwa katika hatua za mwanzo, uwezekano wa kuishi ni mkubwa.

Uchunguzi wa matiti ni eksrai (X-ray) ya matiti. Kuwa na uchunguzi wa mara kwa mara ya matiti kunaweza kugundua saratani ya matiti mapema, mara nyingi kabla ya kuihisi, wakati ikiwa ni ndogo na rahisi kutibu. Uchunguzi wa matiti ndio kipimo bora zaidi kinachopatikana kupata saratani ya matiti kwa wanawake ambao hawana dalili.

Cancer Council SA na BreastScreen SA inakupendekeza:

- Uwe na uchunguzi wa matiti bila malipo kila baada ya miaka miwili ukitumia BreastScreen SA ikiwa una umri wa miaka 50 hadi 74. Ikiwa una umri wa miaka 40 hadi 49 au 75 na zaidi unaweza pia kuwa na skrini ya matiti bila malipo.
- Chunguza matiti yako mara kwa mara ili uone mabadiliko yoyote, hata kama wewe ni mdogo kuliko miaka 50 au unachunguzwa matiti mara kwa mara.
- Muone daktari wako haraka iwezekanavyo ukigundua mabadiliko yoyote kwenye matiti yako. Mabadiliko yanajumuisha uvimbe kwenye titi lako au mabadiliko ya saizi au umbo la matiti yako.
- Muone daktari wako ikiwa una historia ya familia ya saratani ya matiti.

Pigia simu BreastScreen SA kwa 13 20 50 ili uombe nafasi ya kufanya uchunguzi wako ya matiti bila malipo.

Tafadhali waambie kama unahitaji mkalimani unapofanya miadi yako.

Tembelea **breastscreen.sa.gov.au**:

- kwa habari zaidi kuhusu kuwa na uchunguzi wa matiti
- kupakua rasilimali katika lugha yako.

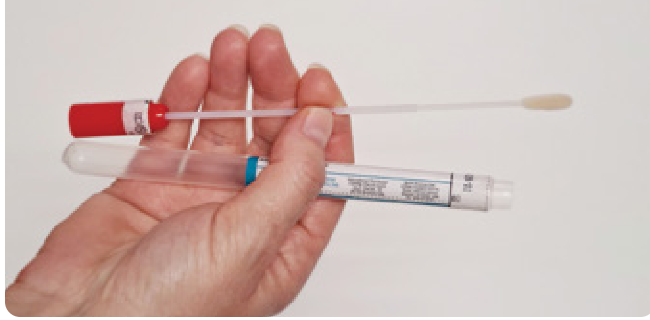

Uchunguzi wa saratani ya shingo ya kizazi

Saratani nyingi za shingo ya kizazi zinaweza kuzuilika kupitia uchunguzi wa mara kwa mara wa mlango wa kizazi.

Sasa kuna njia mbili unaweza kuwa na Uchunguzi wa Mlango wa Kizazi.

1. Kipimo cha kujipima mwenyewe, ambacho hutumia kijiti kirefu chenye pamba ili kukusanya seli zako kutoka kwenye uke. Unaweza kufanya kipimo hiki kwa faragha kwenye kliniki ya GP au wakati mwingine unaweza kufanya kipimo nyumbani ikiwa umepangwa mapema na daktari wako.
2. Sampuli iliyokusanywa na GP au muuguzi, ambapo inaingizwa na seli hukusanywa kutoka kwa seviksi (mlango wa uzazi).

Chaguzi zote mbili ni salama na zinafaa. Zungumza na daktari wako au muuguzi kuhusu ni chaguo gani linafaa kwako.

Unapoweka miadi yako, unaweza kutaka:

- kuuliza kama kujikusanyia kunapatikana kwenye kliniki
- kuuliza juu ya mashtaka yanayowezekana
- kuomba daktari wa kike au muuguzi
- kuomba mkalimani ikiwa unahitaji mmoja
- kuomba miadi ya urefu wa mara mbili.

Cancer Council SA na BreastScreen SA zinapendekeza:

- Wanawake wote na watu walio na seviksi wenye umri wa miaka 25 hadi 74, ambao wamewahi kujamiiana, wanapaswa kupimwa Uchunguzi wa Mlango wa Kizazi kila baada ya miaka mitano.
- Watoto wenye umri wa miaka 12 hadi 13 wana chanjo ya Human papillomavirus (HPV). Chanjo hutolewa bure katika shule za sekondari au katika kliniki ya GP chini ya Mpango wa Kitaifa wa Chanjo.
- Muone daktari wako ikiwa una dalili zozote kama vile kutokwa na damu isiyo ya kawaida au maumivu wakati wa ngono.

Tembelea **wellbeingsa.sa.gov.au/cervicalscreening** autafuta kwa ajili ya kupata saratani ya shingo ya kizazi mapema kwa **cancersa.org.au** kwa taarifa zaidi.